

náboženství a statistika

Pew Research: Belief in God Essential to Morality?

Ian Johnson: Chinese Atheists? What the Pew Survey Gets Wrong

„If there's one trend in China that is hard to miss, it's the growing desire among many Chinese to find some sort of moral foundation in their lives...“

1. 不信仰上帝，也能有良好的道德和价值。

„I bez víry v (protestantského) Boha, může být člověk ctnostný a držet se dobrých hodnot“

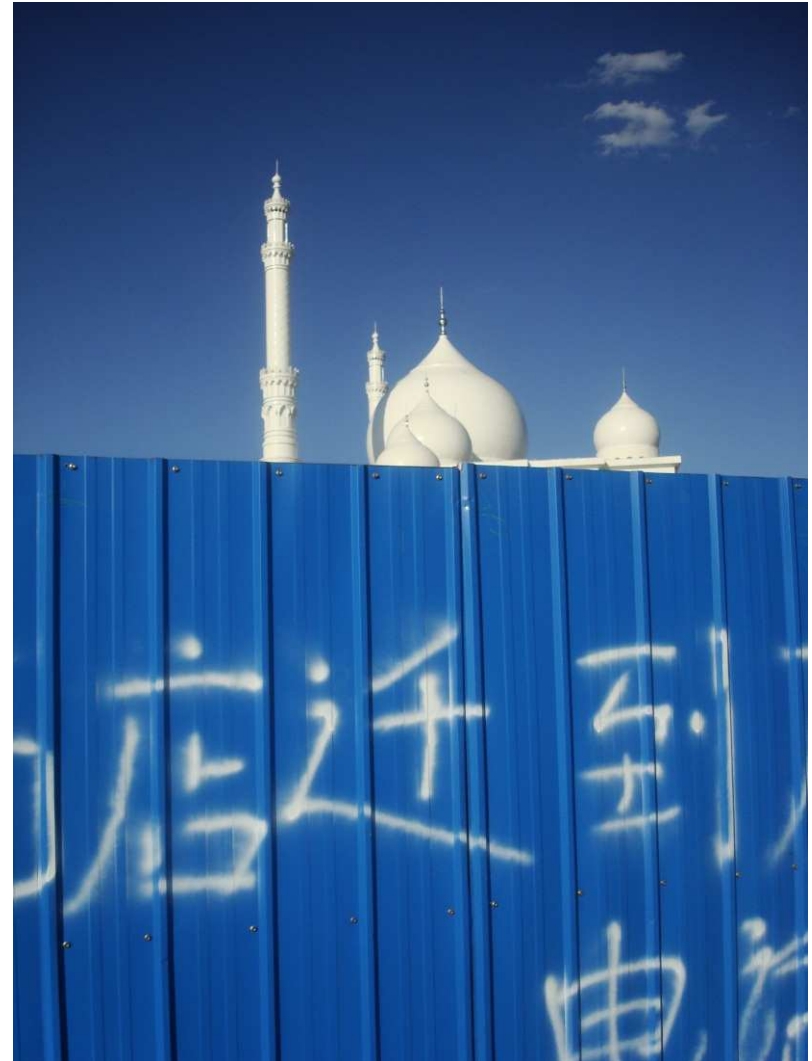
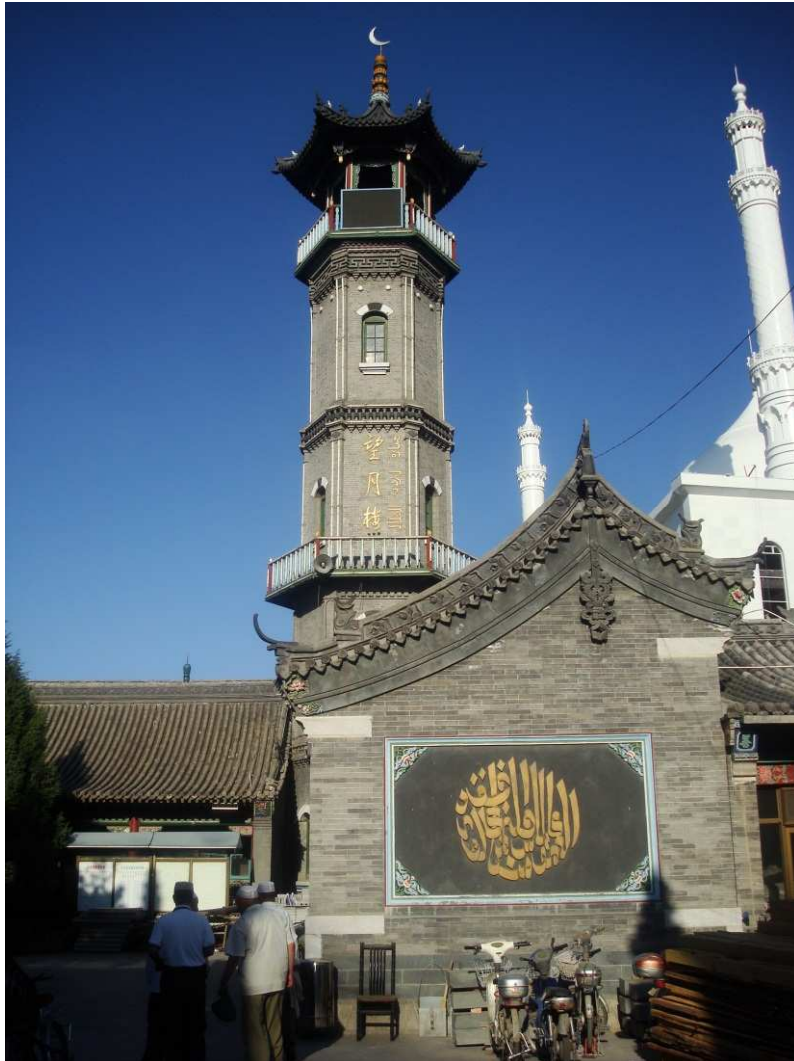
2. 为了有良好的道德和价值观，信仰上帝是必要的。

“Pokud chce být člověk ctnostný a držet se dobrých hodnot musí věřit v (protestantského) Boha”

Alternativy: 神 / 天 / 报应 / 佛 / 天主

Výsledek = 14% = 182 000 000 čínských protestantů (ofic. 23-30 mil. křesťanů)

Islám v Číně

Nečínské náboženské tradice v Číně

- Buddhismus
- Zoroastrismus
- Judaismus
- Manicheismus
- Křesťanství
 - Nestoriánství
 - Katolictví
 - Protestantismus
- Islám (651 poselství 3. chalífy na tangský dvůr)

Islám

回教 *huí jiāo* – tradiční název

清真教 *qīngzhēn jiào* – „čisté (halal) náboženství“

伊斯兰教 *yīsilán jiāo* – moderní novotvar

- Muslimů v Číně jen 2% populace = cca 20 milionů obyvatel (více než v Malajsii, stejně jako v Iráku)

Početnější etnika:

- Huiové 9 800 000
(回族 *Huí zú*)
- Ujgurové 8 000 000
(维吾尔族 *Wéiwúěr zú*)
- Kazaši 1 200 000
(哈萨克族 *Hāsàkè zú*)
- Dongxianové 500 000
(东乡族 *Dōngxiāng zú*)

Méně než 0,5 milionu:

- Kyrgyzové
(柯尔克孜族 *Kēěrkèzī zú*)
- Tádžikové
(塔吉克族 *Tǎjíkè zú*)
- Uzbekové
(乌孜别克族 *Wūzībiékè zú*)
- Tataři (塔塔尔族 *Tǎtǎěr zú*)
- Bo'anové (保安族 *Bǎoān zú*)
- Salaři (撒拉族 *Sǎlǎ zú*)

Huiové

- Od Hanů se liší náboženstvím (sunnitský islám) a vším co s ním souvisí (⇒dietetické předpisy, oděv a vzhled)
- Ve střední Asii nazývání Dungani, v Barmě (Yunnanu) Panthay
- Potomci asimilovaných perských a arabských obchodníků ze 7. století, později vliv turkických a mongolských muslimů
- Nejvyšší koncentrace v provinciích Ningxia, Qinghai, Gansu, Xinjiang
- Žili v izolovaných vesnicích vybudovaných okolo mešit (清真寺 qīngzhēnsì) obklopeni světem polyteistických „bezvěrců“ (káfir)
- Sunnité - tradicionalisté (gédímù 格底目 /gédímù 格迪目)
- Imámové (āhōng 阿訇), poutníci, legendy, pohádky ⇒ povědomí ummy
- Kromě tradičních lokalit žijí dnes ve velkých městech, ve Fujianu, v Yunnanu, v Guangdongu
- Časté příjmení 馬 Mǎ (Mohamed),

Regions in China with Large Number of Muslims

Xinjiang Uyghur Autonomous Region

A little over 50% of people in Xinjiang are Muslims and 90% of them belong to the Uyghur ethnic group who are Turkish in origin. Small number of Kazakh, Kirgiz, Dongxiang, Salar and Hui Muslim which account for 5% of the total population.

Ningxia Hui Autonomous Region

Hui Muslims are the majority group in Ningxia.

Gansu

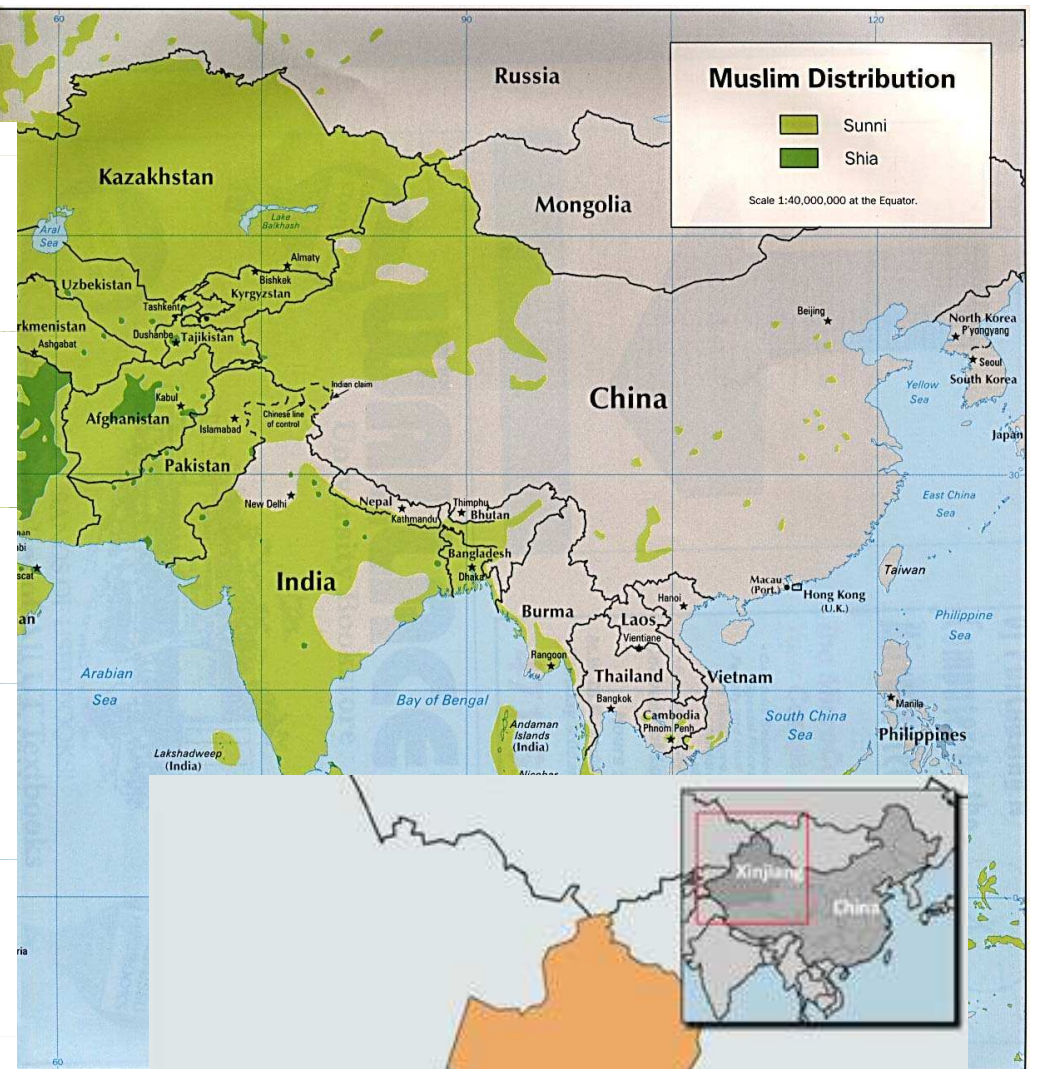
Hui Muslims comprise 8% of the population of Gansu. It also includes Linxia Hui Autonomous Prefecture which has strong Muslim influences.

Yunnan

Muslims comprise only 2% of the population of Yunnan but historically Yunnan has had major Muslim influences

Beijing & Shanghai

Hui Muslims are found in all large cities in China. Both Beijing and Shanghai have tens of thousands of Muslims.

Ujguři

- Turkické etnikum žijící ve střední Asii
- Xinjiang (Ujgurská AO, Tarimská pánev), Hunan (Taoyuan), Kazachstán, Kyrgyzstán, Uzbekistán
- Nejasná etnogeneze i etymologie
 - konstrukt sovětských badatelů z 19. století
 - odkazuje na Ujgurský chanát (744-848)
 - označuje všechny usazené turkické muslimy v Xinjangu
- Sunnitští muslimové, zemědělci a řemeslníci
- Islám přijali až v 16. století (do té doby buddhisté, nestoriáni, manichejci či animisté)
- Islám je jen jedním z mnoha etnických znaků, který určuje jejich identitu
- Ujgurská identita je dodnes více muslimská než čínská (Dru C. Gladney)
- Xinjiang chápán součástí Číny až od Qingů, pevněji začleněn až po r. 1949

Kazaši

- V ČLR 1,5 milionu (Xinjiang, Qinghai), v Kazachstánu cca 10 miliónů
- Kočovní pastevci (ovce, kozy), sokolníci, mluví vlastním jazykem, velká část neovládá čínštinu
- Vyznávají Sunnitský islám, prvky šamanismu

Dongxiangové

- jazyk a kultura podobná Mongolům **x** muslimové (súfijci) a zemědělci (brambory, kukuřice)
- Gansu (Lingxia), Xinjiang, cca 620.000

Další čínští muslimové

Turkitští muslimové:

- kočovníci
 - **Kyrgyzové** – Xinjiang, 190 000
- obchodníci a řemeslníci
 - **Uzbeci** – Xinjiang, 10 000
 - **Tataři** – Xinjiang, 3 500
- zemědělci
 - **Salarové** – Qinghai/Gansu, v blízkosti - 130 000

Euro-asijské muslimové:

- **Tádžikové** – Xinjiang, 40 000, šiité (Perský původ), zemědělci/pastevci

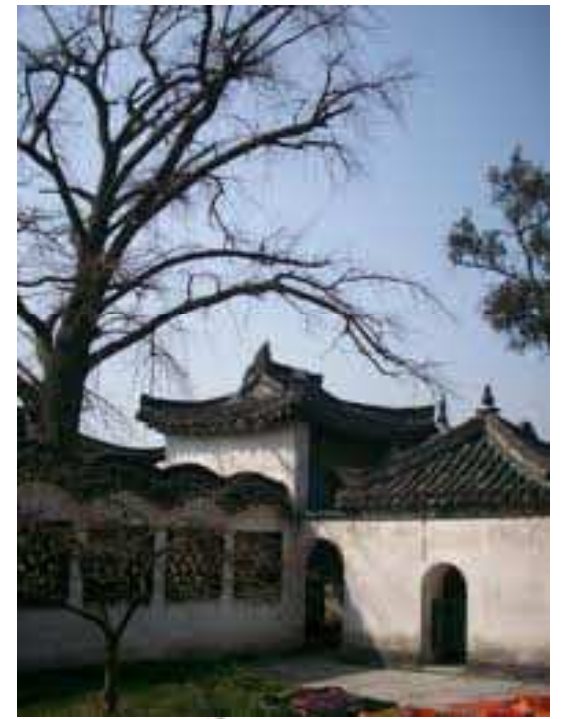
Mongolští muslimové:

- **Bao'anové** – Gansu, 20 000, zemědělci, výroba nožů

Nezařazení - tibetští a mongolští muslimové, muslimové na Hainanu (Utsul)...

Vývoj islámu

- muslimští obchodníci přijíždějí od 7.-10. století jižní cestou po moři (mešity ve městech Quanzhou, Guangzhou, Yangzhou, Hanzhou)
- hlavní vlny šíření islámu po hedvábné stezce (mešita v Xianu), 13.-14. století (dynastie Yuan, Ming)
- První muslimové sunnité (hanafíjská škola), sunnitská i druhá vlna ze severu
- šíité dodnes je Tádžikové – Ismailité (v Tádžikistánu jsou přítom sunnity)
- Až do 17. století jsou čínští muslimové relativně izolováni od ostatního islámského světa
- Od 17. st. po hedvábné příchod súfismu 苏菲主义 (*sūfēi zhǔyì*)
 - z Persie a Střední Asie
 - niterný vztah s Bohem, mystika
 - bratrstva (门宦 *ménhuàn* menghua), vztah žák-učitel, častá povstání

19. - 20. století

- Wahábovská reformace (依赫瓦尼 *yīhèwǎnì*)
 - fundamentalisté (návrat ke kořenům)
 - proti-asimilační, proti-súfistická, spolupráce s warlordy a KMT
 - modernističtí, národně pro-čínské, reformační (důraz na Korán - *Gǔlánjīng* 古兰经 / *Kělánjīng* 可兰经)
 - ovládají dodnes i oficiální Čínskou islámskou asociaci (中国伊斯兰教协会, založena 1953)
- Salafíja (新新教 *xīnxīnjiào*, 萨拉菲主义 *sàlāfēi*)
 - Podobné fundamentalisticko-reformační rysy
 - Proti-čínská, pan-muslimská, souvisí s globalizací islámu
- Statistika z roku 1988:
 - Gedimu 59%
 - Yihewani 21%
 - súfismus 20% (džahríja, chufíja, qádiríja, kubráwíja)

Ujghurský autonomismus Xinjiang po 11. září 2001

Nepokoje v Urumči - léto 2009

Útok v Kunmingu (Yunnan)

- 1.3.2014
- 29 mrtvých
- 140 zraněných
- 4 zabití útočníci,
4 zadržení,
6 mužů + 2 ženy
- pravděpodobně
Ujguři ze Xinjiangu

